

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred **eno kruno** za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za ožnanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 85 h.

Slovenska kmečka omladina.

Fej ga človeka, ki se sramuje svojega stanu! Kmečka mladina slovenska se sicer svojega stanu ne sramuje, toda ponosna mora biti mnogo bolj nanj kakor je bila dosedaj. Kmečki stan je v naši državi najštevilnejši stan, kmečki stan je sploh za človeško družbo najvažnejši stan, to mora vedeti naša kmečka mladina in se tega vedno in povsod spominjati! Sicer se kmečkemu stanu slabo godi v naši državi in boriti se mora za svoj obstanek, a tem bolj potrebuje stanovsko zavednega kmečkega naraščaja.

Ne klanjajmo se!

Marsikateri kmečki mladenič, če vidi gospodsko suknjo, se vstraši pred njo in v svojih sanjah si ne želi nič bolj nego gosposki stan. Nezadovoljen zre na svoje življenje in si želi pripadati drugim stanovom!

Mladenič, glavo po koncu in bodi ponosen! Gosposka suknja sem, gosposka suknja tje, suknje ne naredijo človeka srečnega. Niti pri dekletih ni gizdavost dobra!

Tobak.

Iz hrvatskega prevel Starogorski.

Ni še tako davno, še ni deset, petnajst let.

Višje cerkve, ako se pride iz Stona v Dalmaciji, je stal finančni stražnik, da bi zasačil tihotapca. Nasproti mu pride Matuško, vaščan iz Hercegovine. On i sestra sta delala pri nekem gospodarju v Stonu. Sedaj je šel domov, da prinese kruha, ker so se branili ob svojem.

„Kaj kadiš?“ ga vstavi stražnik.

„Kaj kadim? Palto*,“ odvrne mož.

„Bi li ne mogel donesti kakih dvajset kilogramov vašega domačega hercegovinskega tobaka?“ Dobro bi te plačal. Obljubil sem nekemu prijatelju, a ga ne morem dobiti,“ vpraša financ vaščana, ko je videl, da ne puši prepovedanega tobaka.

„Kako ti naj prinesem toliko tobaka, ko pa si financ?“ modruje Hercegovinec.

„Ne boj se, samo donesi, skril ga bom že.“

* „Palto“ pravijo onemu tobaku, katerega si morajo kupiti v prodajalni.

** Ta tobak je bilo prepovedano uvažati v Dalmacijo.

Ampak življenje drugih stanov je boljše, mi poreče. Mladenič, priznam ti, da se kmetu dandanes slabo godi, toda ravni ti, kmečki mladenič, si poklican, da v prihodnosti to popraviš.

In če kmetu ne bo trdo šlo za vsakdanji kruh, kateri stan bi ga potem ne zavidal? On je kralj v svoji družini, kralj na svojem posestvu, nihče ni tako neodvisen kakor on! Najlepši stan je kmečki stan, če se kmetu ne godi slabo.

Vaša bodoča naloga.

Ti, kmečka omladina, si poklicana, da priboriš kmečkemu stanu zopet boljše, zlate čase. Kmečki stan se mora začeti uspešno boriti za svoje važno stališče v človeški družbi. Za to mora kmet uporabljati vse iznajdbe novodobnega časa, ki so potrebne, da se njegovo obdelovanje in njegovi pridelki povzdignejo na višek, poznati mora vse najnovejše pridobitve v vseh panogah kmetijskega gospodarstva, opazovati mora skrbno vse toke v splošnem narodnem gospodarstvu, biti mora dobro poučen o svetovnem trgu, in nikakor ni naj-

zadnejše, da je tudi v političnih vprašanjih dobro udomačen.

Velika in važna naloga, toda tudi rešilna naloga! Mladeniči, ali se hočete ustrašiti te naloge? Poznamo Vas, da niste strahopetci, za to rečemo odločno: Ne! Kmečka omladina pozna sedanji čas, za to bo šla na delo, da izvrši visoko in važno svojo nalogo!

Kmečka omladina, skupaj!

Delavska omladina ima svoja posebna društva, nihče ne škili za frakarji. Mestna omladina ima svoja razveseljevalna, telovadna in druga društva, vsak mladenič smatra za svojo dolžnost, biti njih ud. Izobrazujoča se omladina na vsučiliščih ima svoja društva, in vsak dijak je v kakem društvu. Ali le za vas, kmečki mladeniči, ni treba društev? Ali naj hodite Vi ločeni in razpršeni po svetu okoli? Ali ne veste, da še le društva dajejo vsakemu cilju pravo podlago? Kjer ni društva, ni navdušenja za visoke cilje, in kjer ni navdušenja, tam je spanje, smrt...

„Ako je tako, bi ti prinesel tobaka veliko... Ali, gospod, Bog in vera, nimam niti novca.“

„Koliko stane pri vas „oka“ (1.28 kg) tobaka?“ vpraša financ.

„Mislim, da goldinar,“ odvrne Matuško.

„Evo ti dvajset goldinarjev, pa kupi in prinesi ga sem; dalje je moja skrb“, reče stražnik in odšteje Matuški denarje.

„Z Bogom, gospod!“

„Z Bogom! ne šali se, in prinesi mi lepega tobaka!“

„Ne skrbi“, odvrne mož.

Ko je prišel Matuško v Hercegovino, nakupi tam najlepšega tobaka polno vrečo, vzame za se in za sestro bleb, ter odide ponoči v Mali Ston. Tu je imel botra.

Prišedši do kuma, pusti vrečo s tobakom v veži in ide v sobo.

„Hvaljen Jezus, boter!“

„Na veke hvaljen!“

Takoj planejo vsi na noge in si sežejo v roke.

„Kako je boter?“

„Dobro, hvala Bogu.“

„Kako je doma?“

In tako se poprašujejo po zdravju in vsem. Tudi o kupčiji s financem jim razložijo.

* * *

Zjutraj odide Matuško in nese polno vrečo — tobaka.

Financ ga čaka na določenem mestu.

„Imaš?“

„Imam.“

„Je lep tobak?“

„Izboren!“ odvrne mož.

„Pojdi z mano!“

Financ ga vede do stražnice. Tu ga zapre z vrečo vred, da ga ne vidi nikdo in naj počaka, kakor mu je rekel, da se vrne.

Ker stražnika ni dolgo bilo, nasloni Matuško glavo na tobak in zaspi.

„Pokorno javljam,“ gospod poveljnik, da sem vlovil tihotapca. Nosi polno vrečo najfinjšega hercegovinskega tobaka — javi oni financ svojem predpostavljenu.

„Kje je?“ poskoči ta veselo.

To bi bil divni lov... Za polno vrečo ukradenega tobaka je velika globa, okoli sto goldinarjev, pa imajo tudi financi od tega svoj del, kot nagrado.

„Zaprli sem ga.“

„Poglejmo ga!“

Odprejo vrata in najdejo moža spati. Ko ga zbude, se začne hudoovati, čemu ga zapirajo, da ni lopov in naj ga spuste.

Ajdmo v društva!

Kmečka omladina! Ni ti treba iskati društev, že jih imaš! Ni ti treba iskati izobraževalnih sredstev, že jih imaš. Ali nekaj je treba! Vstopi v naša bralna in izobraževalna društva ter delaj, delaj, delaj! Delaj v društvi, uči se, čitaj!

Kmečka omladina, zavedaj se, da je tvoja naloga, priboriti kmečkemu stanu zopet boljše čase. Zavedaj se te svoje naloge! Ne oziraj se ne na levo, ne na desno, ampak dosledno naprej po kmečki poti v kmečkem duhu za kmečki stan.

Kmet! Ta beseda naj ti bo sveta. Ne skruni jo s svojo malomarnostjo, ne s svojim življenjem! Ne nemščina, ne liberalizem, ne kake nove stranke, ampak delo za svoj prelepi kmečki stan te bo dovedlo v lepše dneve.

Na delo, slovenska kmečka omladina! Bogu v čast, domovini v ponos, kmetu v korist!

Mladinska organizacija.

Načrt za delo. Težko delo bo na kmetih kmalu opravljeno. Več bo utegnil. Treba je porabiti čas za stanovsko koristne zadeve. Zato opozarjamo zlasti na te-le stvari:

1. Izobraževalna društva. Kjer jih še ni, naj se osnujejo; kjer so, naj se prične živahno življenje. Zlasti naj se povsod uvedejo redna predavanja. Pozimsko dobo je najmanj mesečno predavanje potrebno. Tudi odboroze seje so lahko bolj pogostne. Kdor želi v teh ozirih kakega pojasnila, ali kake pomoči, naj se obrne na kršč. soc. Zvezo v Ljubljani.

„Misliš, da se mi bojimo tvojega vpitja? Kje je tobak?“ vpraša poveljnik.

„Kakov tobak? Nimam tobaka“, se brani Matuško.

„Tam je vreča“, reče finance in jo razveže, ali v njej je suho listje raznega gozdnega drevja. O tobaku ni sledu...

Poveljnik pordeči kakor rak.

„Kaj je to, gospod stražnik? Kje je tobak?“

„Bil je v vreči“ odvrne oni.

„Ni bil, gospod, Bog in vera! Čudil sem se, zakaj me je vjel in zaprl. Nesel sem to vrečo listja gospodarju Luji, nevem čemu jo rabi, mogoče za posteljo ali kaj drugega, a ta me sreča in — zapre“, odvrne vaščan.

„Idi, dragi prijatelj, odkod si prišel in ne zameri, kaj se ti je primerilo“, de poveljnik in mu ljubeznivo poda roko.

Mož gre, smeje se sam sebi, da je všel tako srečno...

*

Zoper financa se vpelje preiskava in je bil odpuščen iz službe, ker se mu je še marsikaj dokazalo.

Ni povedal nikomur, ne on, ne mož, o onih dvajsetih goldinarjih. Tako je zgubil še te in tobak...

A tobak?

Ko je bil Matuško pri botru in mu povedal o kupčiji, se je ta spomnil, da ga misli financa najbrž prevarti. Nagovoril ga je, naj pusti tobak pri njem in naj nese vrečo suhega listja...

Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.

2. Kmetijske kratke šole. Že večkrat smo pisali o njih. Zdaj je zadnji čas, da se misli nanje. Lahko jih sproži in priredi izobraževalno društvo, ali kmetijska zadruga, ali posojilnica ali kmetijska podružnica, ali tudi občina. Obrniti se je treba na Zadržno zvezo. Preskrbljeno mora biti za primeren prostor; šola mora trajati vsaj štiri dni.

3. Zadržništvo. Tudi za ustanovitev potrebnih posojilnic in zadrug je zimski čas najbolj pripraven. Mnogo je še krajev, kjer bi domača posojilnica izvrstno uspevala, kjer je naravnost potrebna. Odrušstvo na Slovenskem še ni minulo. Marsikje so še demarni oderuhi, ki zlorablajo revščino svojih dolžnikov na grozne načine. Vrh tega imamo še oderuhe z živino. Kjer mali kmetič ne more sam priti do živine, mu jo posodi kdo, da jo ta krmi. Po prvem in drugem teletu se vrednost med oba razdeli. Na tak ali podoben način se deli malim posestnikom silno predraga pomoč. Tudi pri zemljiščih vlada oderušstvo. Kolikokrat gredo pri parceliranju posestev posamezne parcele mnogo predrago! Koliko denarja spravijo mešetarji z grajščinami v svoje žepi! Tudi blagovnega oderušstva je še vse polno. Čim bolj so gospodarstvo zanemarjeni kraji, tem hujše je v tem oziru. Namesto obresti v denarjih se plačuje v blagu. Kjer so ljudje popolnoma odvisni od bogatih botegarjev, so tepeni tudi pri nakupovanju gospodinjskih stvari. Sleparij je vse polno tudi pri nakupovanju kmetijskih strojev.

Nasproti temu pomaga edino le zadržništvo. Najprej posojilnica. V krajih do 1200 ljudi že lepo uspeva. Izkušnja je pokazala, da se preprosti ljudje kmalu nauče poslovanja. Malo dobre volje, pa gre. Če ne morejo poslati nikogar v Ljubljano, da bi se tam naučil, pa lahko gre k bližnji posojilnici nekaj uradnih dni in stvar je gotova. Za posojilnicami pa morajo priti mlekarne, živinorejske, žitne, sadjarske in druge zadruge. Vsa pojasnila in pomoč v tem oziru daje Zadržna zveza v Ljubljani.

4. Politiško delo. Čakajo nas bodoče leto državnoborske volitve. Treba priprave, treba dela. Zaupniki po posameznih krajih se morajo večkrat zbirati. Vrhutega je pa treba tudi političkih shodov.

Letos smo imeli sijajen katoliški shod. Kar nam je podal, mora postati last vsega naroda. Shod ne sme biti raketa, ki se vzdigne in ugasne, marveč velik ogenj, ki se pri njem prižigajo manjši ognji, dokler ne zagori po vsem Slovenskem plamen izobrazbe, navdušenja in s krščanstvom prekyasenege dela.

Kaj naj delamo po zimi? Morda bo kazalo, da nekatera bralna in izobraževalna društva letos po gotovi knjigi prončujejo kmetijsko gospodarstvo. Recimo vsak teden dvakrat se naj snidejo, če pa to ni mogoče, na vsako nedeljo. Kot knjiga bo dobro služila „Kmetijsko gospodarstvo“, spisana od veččaka V. Rohrmanna, stane vezana v platno 1.60 K in se dobiva v Zvezni tiskarni v Celju. Istotam se dobiva: „Občinski red. Zbirka zakonov, zadevajočih posle občinskega področja, spisal dr. I. Dečko.“ Stane mehko vezan 3.60 K, trdo vezan 4.40 K. Kjer so imeli lani pončne tečaje, jih bodo letos povsod nadaljevali, ker so spoznali njihovo veliko korist. V znanju tiči velik korak k splošnemu napredku, za to pa na dan s poučnimi tečaji.

„Bralna društva pri slov. kršč.-soc. zvezi“ opozarjamo, naj gotovo, katera še niso, odpošljejo poročila o delovanju v Ljubljano in sicer takoj. Naj v ta namen rubrike na priposlani dopisnici natančno izpolnijo.

Naročilnice za društveni koledarček za 1907 so prejela naša bralna društva. Želeti je, da naročijo prav veliko iztisov — na vsakih 10 iztisov se dobi eden povrh. — Koledarček bo prinesel zopet izbrano tvarino kaj primerno za vsa, ki delujejo in se zanimajo za delo pri naših nepolitičnih društvi.

Delovanje „Krščansko soc. zvez v Ljubljani“ obeta biti v zimskem času zelo živahno. Pričelo se je s predavanji, ki se vrše vsak terek ob pol osmi uri zvečer v zvezinih prostorih v „Unionu“. Vsak petek se bo ob pol osmi zvečer vršil soc. tečaj. Gospod Podlesnik bo nadeljeval knjigovodski tečaj. Dramatično šolo za prireditve iger bo vodil g. Ravnikar.

Okoli po svetu.

Letos v jesen, ko je padalo listje z drev, sta padla v Avstriji tudi dva ministra. Prvi je odstopil minister zunanjih zadev grof Goluhovsky. Tekom svojega ministriovanja je imel povsod ta minister nespehe, kamor je posegel s svojo nesrečno roko. Uganjal je preveč nemško politiko, kar je provzročilo, da je postala Avstrija na slovanskem Balkanu zelo nepriljubljena. Bil je velik prijatelj trozveze, katero so sklenile Avstrija, Nemčija in Italija. Da se ta zveza obdrži, žrtvoval je marsikatero korist naše države. Toda vse to ni nič pomagalo. Italija se vedno očitneje oborožuje proti Avstriji. Nemčija pa že leta in leta uganja svojo politiko v našo škodo. S svojo zunanjo politiko pa je ta minister zakrivil, da so tudi Slovani v Avstriji postali nezaupni avstrijski notranji politiki.

Za njegovega naslednika je imenovan dosedanjí poslanik v Petrogradu baron Aren-tal. O zmoglostih novega ministra se piše mnogo za in proti, vendar kaj posebnega baje ni od njega pričakovati. Šel bo po stari poti politike, kakor je bilo dosedaj v navadi. Mogoče, da bo sedaj še slabše.

Drugi minister, kateremu je jesenska sapa škodila, je vojni minister Pitreich. Odstopil je baje zaradi tega, ker mu Ogrinočejo zvišati števila vojaških novincev. Na njegovo mesto je imenovan feldceigmeister Schönaich, dosedaj domobranski minister.

Zaradi starosti je odstopil šef generalnega štaba Beck. Na njegovo mesto je imenovan začasno general Pitirek.

Volilna prenova bo v volilnem odseku kmalu izgotovljena, glavne točke so že sprejete, potem pride v državno zbornico, kjer jo morajo dvakrat preresetavati. Nato se odda gosposki zboraciji, ki mora tudi o njej glasovati.

Razmerje med Avstrijo in Italijo ni nič kaj prijazno. Naš italijanski sosed namreč ni odkritorčen. Medtem ko vedno zatrjuje svoje prijateljstvo nasproti nam, se pa tiho oborožuje in dela trdajave ob naši meji. Da se ti milijoni ne izmetavajo zastoni, mora izprevideti vsak pameten človek, samo naša vlada tega ne vidi. No pa bo vse to enkrat občutila, če neče videti.

Na Balkanu se vedno koljejo. Turki in Grki gredo složno proti Bolgarom. Namesto da bi turški vojski branili Bolgare, še jih pomagajo klati.

Na Pruskem zatirajo Poljake na vse mogoče načine. Otroke, ki nočejo v šoli nemški moliti, zapirajo. Nemci so hoteli narediti postavo, s katero bi bili poljski kmetje preseljeni, prodati svoja posestva nemškemu kmetu. Toda sedaj se to še ni zgodilo. Poznanjski škof se poteguje za to, da bi se smeli poljski otroci učiti verouka v poljskem jeziku, toda dosedaj brezuspešno.

Na Ruskem se je spremenila revolucija v pravcato ropanje. Umori, ropanja in tatvine so tam na dnevnem redu. Kdaj bo zasijalo solnce miru na državo naših ruskih bratov?

Japoncem je od zadnje vojske z Rusi precej zrasel greben. Sedaj so se jim začele sline cediti po lepem rodovitnem otoku Java, ki je dosedaj last Nizozemske. Po tem otoku že hodijo agenti, ki agitirajo za Japonce.

Slovenski kmet pod graščinskim jarmom.

(Predaval M. K.)

(Konec.)

Ako je imel graščak kako vojsko, je moral zopet iti slovenski kmet proti sovražniku in prelivati kri za svojega gospodarja, ki se je morebiti medtem zabaval in rajal doma na visokem gradu. Navadno so bile vojske posledica malenkostnih preprirov dveh sosednih graščakov, ki sta imela oba za podložnike slovenske kmete. Lahko si mislimo, s kako nevoljo, žalostjo in bolestjo je šel kmet na tako vojsko; saj je vedel, da gre Slovenec proti Slovencu, brat proti bratu, sosed proti sosedu, prijatelj proti prijatelju. A kaj to mar grozovitemu graščaku, ki mu je kmet le mrtvo orodje? Njemu je le za to, da dobi zadoščenje njegova viteška čast, da ugodi svoji trmoglavnosti, da potolaži svoje razžaljeno samoljubje!

To so bile torej tri najhujše nadloge, ki so kakor mora tlačile sto in sto let slovenskega kmeta: rabota, desetina in davki in sledujoče vojske.

Hlapčestvo slovenskega kmeta ni bilo le samo na sebi neizrečeno budo, ampak je imelo tudi pogubne posledice. Že v začetku sem omenil, da je mogel graščak nazaj vzeti posestvo, ki ga je obdeloval kmet in da se je to zgodilo zlasti takrat, ako je bilo dobro obdelano. Zaradi tega kmet ni imel veselja do vestnega obdelovanja na svojem posestvu, privadil se je lenobi, malomarnosti in zanikrnosti; gospodarski grebi so se množili in ovirali prospeh dobrega gospodarstva. Tudi ni rad pridelal kaj več, nego je neobhodno potreboval; ako je pridelal kaj več, takoj mu je vzel to graščak, tako da je slovenski kmet nazadnje rekel: „Kar pojem in spi- jem, to je moje, drugo pa nič.“ Ni se tedaj čuditi, da je nastalo včasih v deželi pomikanje in lakote.

To nesrečno suženjstvo je morilo tudi prirojeni moški ponos in samozavest našemu kmetu ter na njega mesto postavilo klečeplaznost, hlapčevsko ponižnost in nezaupljivo mrzkost do tujcev. Saj v takih razmerah tudi ni bilo drugače mogoče. Tako se je moralo zgoditi, tako je hotel brezsrčni nemški graščak in njegov neusmiljeni oskrbnik. Hotel je iztrgati slovenskemu kmetu še tisto malo ponosa in samozavesti: slovenski kmet naj bi se plazil in valjal kakor pes pred njim, mogočnim gospodom,

se zvijal pod njegovim bičem in ga prosil milosti.

Trpinčenje, surovo, včasih celo roparsko obnašanje graščakov nasproti slovenskemu kmetu, prebuda tlaka, vedno večji davki in še druge napake so rodile kmalu nezadovoljnost, ki je tlela skrajaj skrivaj, potem pa se očitno pokazala v kmečkih uporih. Tlačeni in zatirani kmet je začel tirjati svojo pravico, zgrabil je za orožje ter si hotel sam pomagati, otresti od sebe pretežko breme in se maščevati nad surovim graščakom. Vzdignil se je zoper svoje nemške gospodarje, a kmalu so jih graščaki, ki jim je stala ob strani tudi vlada s svojimi četami, premagali in jih vrgli še v večjo in strašnejšo sužnost.

Po pravici imenuje pesnik Gregorčič v svoji krasni pesmi: „Prebiral sem prtko“ naš narod svetnika-mučenika. Saj ni imel druga nego delo, trpljenje, zaničevanje in nazadnje smrt — in nič drugega, nič, kar bi ga tolažilo in na čemur bi imel veselje? Pač! Dobri Bog je dal slovenskemu kmetu v tej žalostni dobi bridke izkušnje ob stran domačega, slovenskega duhovnika. Slovenski duhovniki, možje istega rodu, iste krvi kakor naš kmet, so bili edini, ki so ga tolažili v tem obupnem stanju, ga vzpodbujali, naj vstraja in potrpežljivo nosi jarem, ki mu ga je naložil modri Bog, a mu dajali tudi pouk in nasvete za vsakdanje življenje. Tudi učiteljsko službo so opravljali dobri slovenski duhovniki; pozvali so vaško dečo k sebi ter jo učili brati, pisati, računati itd. — V cerkev katoliško je zahajal kmet ob nedeljah in praznikih, v dnevih odpočitka; v hiši božji je slišal iz blagih ust slovenskega duhovnika besedo božjo v zaničevanem, a vendar čez vse ljubem materinem jeziku, medtem ko se je po mestih, trgih in gradovih šepirila nemščina; pred cerkvijo je imel priliko potožiti se svojim prijateljem in znancom, da se je zopet lažje podal v grad — na raboto.

Nekako pred 400 leti so se začeli avstrijski vladarji bolj potegovati za kmečki stan. Tako je bilo dovoljeno štajerskim kmetom, da sme vsak svoje vino svobodno krmariti ali pa prodati, kakor drago ga boče. To prej ni bilo dovoljeno, ampak graščaki so kmetom vinsko ceno trdno nastavljali in draže ga nihče ni smel prodajati. Štajerski nadvojvoda Karol (vladal 1564—1590) je dovolil kmetom nositi puške ter preobilno zverjad postreljati, graščakom pa je zagrozil z ostrimi kaznimi, če bi delala njihova zverjad kmetom preveč škode, kakor se je to do tedaj redno godilo. Najbolj hvaležni pa morajo biti kmetje cesarici Mariji Tereziji (vladala 1740—1780), zlasti pa njenemu sinu Jožefu (vladal 1780—1790), ki je odpravil l. 1781, pred 125 leti, suženjstvo, t. j. napravil, da so postali kmetje sami svoji in ne več popolna lastnina graščakova, 2 leti pozneje, l. 1783 pa je odstranil deloma tudi raboto. Tako je odbil oblastnim grofom in graščakom precej moči nasproti podložnim kmetom.

Počasi se je bližala za našega kmeta ura popolne osvoboditve. Dolgo, dolgo je hrepenel zaman po njej, dokler ni napočila l. 1848 in ga je rešila iz neusmiljenih pestij graščakovih. Dne 7. septembra leta 1848 je podpisal cesar Ferdinand naredbo, v kateri je bilo za vselej odpravljeno podložništvo z raboto, desetino in davki vred, slovenski kmet pa proglašen za avstrijskega državljana z volilno pravico. Slovenski

kmet je prišel vsaj deloma, recimo vsaj na zunaj do svojih pravic in zemlja, ki jo je obdeloval, je postala njegova last.

Žal, da obenem s suženjstvom niso izginile tudi pogubne posledice tisočletnega robstva! Slovenski kmet je ostal gospodarsko še do danes odvisen od svojih nekdanjih gospodov, in bati se je, da se zaplete še bolj v njihove smrtonosne mreže, ako ne uporabimo primernih sredstev, da ga rešimo. Kaj pomaga našemu ljudstvu, ako doni po deželi klic: Omika! Omika! a pri tem sami ne vemo, kaj hočemo s tem reči. Naš prvi klic bodi: Gospodarska neodvisnost! Šele na trdni podlagi gospodarske samostojnosti lahko sezidamo močno in nerazrušljivo stavbo prave narodne omike.

Vseh svetnikov dan.

Mrzel veter je jel pihati ter ostro briti v obraz. Solnčni žarki niso več tako vroči, kakor so bili poleti, njihova toplota je onemogla in nima več one poživljajoče moči kakor spomladi, kadar jame zopet zbujati naravo iz zimskega spanja. Skrivajo se za goste oblake, ki se v enomer podijo po nebu in le v časih zopet posvetijo nekoliko na zemljo, kakor bi se hoteli posloviti od nje. Listje po gozdih in vrtil je poparila slana, da je vse orumenelo; le smreka in jelka stojita še ošabno v svojem zelenem plašču kakor bi hoteli kljubovati ostri zimi. Ptice mile pevčice so odletele v gorkeje kraje, da bi ondi počakale gorke spomladi, na ceste in njive pa je priletelo celo krdele vran, iskaje si živeža. Pri potoku vzdigujejo se vsako jutro goste megle ter oznanjajo, da se kmalo približa zima. Vsa narava se je vlegla k počitku, da bi se v prihodnji spomladi tem lepša zopet prebudila.

Nekako bolj tužno ko drugé dni, glasé se danes zvonovi v farni cerkvi ter vabijo ljudstvo k službi božji. Od vseh strani se shajajo skupaj pobožni vaščani. Toda na njihovih obrazih danes ni brati ista radost kakor druge praznike, kadar se zbrani pred cerkvijo veselo pogovarjajo o raznih rečeh, vsi so nekako otožni in resni.

Danes je predvečer vseh vernih duš, dan občne žalosti. Kdo bi se mogel neki popolnoma razveseljevati? Saj ima gotovo vsak koga svojih prijateljev ali zlahtnikov obžalovati, ki počivajo v hladni zemlji. Saj je ravno današnji praznik nalašč v to odločen, da se spominjamo mrtvih, ki so se že preselili v boljše domovino. Vsakrati je dolžen pomoliti nekoliko očenašev za rajne, da bi jim Bog dodelil svojo milost, kajti vedeti moramo, da tudi nas čaka ura, ko bode treba zapustiti vse posvetne reči ter stopiti v večnost.

Milo se glase orgle na koru in mašnik razlaga na prižnici poslušalcem s krepko besedo strašni dan, ko bode treba opravičiti se pred ostrim sodnikom. Sredi cerkve je postavljen mrtvaški oder pogrnjen s črnim prtom, na katerem stoji mrtvaška glava, ki stavi živo pred oči vsemu ljudstvu, kako kratko je posvetno veselje in da bode prišel dan, ko se bomo spreminili v prah in pepel.

Popoldanska služba božja se je pričela. Duhovnik stoji pred mrtvaškim odrom in zapoje z zamolklim glasom: Libera me Domine. Reši me, o Gospod! Po dokončani molitvi stopi mašnik na čelo ljudstva, zapoje Miserere mei Domine, Usmili se me, o Gospod! in pobožni vaščani zbrani lep

v redu se napotijo v procesiji na pokopališče, da bi še ondi nekoliko pomolili za duše rajnih. Še enkrat se oglasi Libera me domine in slednjič zapoje mašnik s slovesnim glasom: Requiem aeternam dona eis Domine, Daj jim večni mir, o Gospod! ter odide s pokopališča.

Kako čudno je človeku pri sreči na tem tistem kraju, kjer minejo vsi trudi in bridkosti, kamor ne seže sovraštvo in jeza. Tiho in mirno spijo skupaj blede prebivalci večno spanje, iz katerega jih ne prebudi človeška moč. Bodi si gospod ali kmet, bogatin ali siromak, prijatelj ali sovražnik, vsi počivajo skupaj na majhnem prostoru. Tudi bogatih spominkov ne najdeš na majhnem pokopališču, ki bi slavili umrlega, kakor je navada po velikih mestih, le semtertje stoji kak majhen lesen križec, že vsled starosti napol segnit, ki kaže sinu ali hčeri grob blagega očeta in dobre matere. Vsi v molitev vtopljeni kleče ljudje na grobih. Tu pretaka solze revna vdova s svojimi otroci na moževem grobu, ondi zopet vzdihuje mlo sestra po prezgodaj zamrlem bratu, vse, vse žaluje danes, le

blagor njemu, ki počiva,
v črni prsti v Bogu spi,
zelen mah kosti pokriva,
njega žalost ne mori.

Solnce je zašlo za gore, na nebu so se nakopičili oblaki in blede luna obseva s svojo mlo svitlobo, da so videti kakor bi bilo tisoč in tisoč grobov na nebu. Sedaj zapojejo zvonovi in njih glas se razlega tužno po hribih in dolinah. Ljudje pa, ki so doma, molijo sv. rožni venec za mrtve.

Noč je razprostrla svoja črna krila po zemlji, zyonenje je potihnilo in ljudstvo se je razšlo na svoja domovja, le na pokopališču še brli tuptam kaka lučica.

Domače novice.

Naše misli. Prvi smeg je padel. Navadno vsako leto z nekim veseljem pozdravljamo mehke bele snežinke, ki prve priplavajo iz nebes na zemljo, toda tokrat smo ostali hladni, kajti sedaj že prvi sneg — je vendar nekoliko prezgodaj. Nihče ga ni pričakoval, nihče ga ni vesel. Saj se tudi nič prav ne prileže sedanjemu času, ko še je primeroma toplo, ko še drevje svojega listja ni izgubilo in si kmet ni spravil vseh pridelkov svojega polja. Na trg v Maribor so pripeljali slovenski kmetje zadnji petek zvečer že mnogo vozov zelja z znanimi strehami iz rjuh. Kako plaho so začeli gledati, ko so maletovale snežinke. Nekateri so hiteli prenočevati v gostilne, drugi pa so si pripravljali prenočišča pod rjuhasto streho. Kako neljube sta nam ve, bele snežinke, že ob tem času. Novi „Štajercev“ urednik Linhart, prej socialdemokrat v Trbovljah, in še prej socialdemokrat v Ljubljani, sedaj pa naenkrat „kmečki prijatelj“ v Ptuj, nima mirnih, veselih dni. Sam poroča: Neki graški list je prinesel zlobno obrekovanje socialdemokrata in „kmečkega prijatelja“ Linharta... Stvar se bo pred sodnijo izkazala... Mi bomo pazili, ali bo Linhart zaradi „zlobnega obrekovanja“, ki se je proti njemu zgodilo v graškem listu, šel pred sodnijo ali ne. V nemških listih namreč nič ni brati o tem, da bo urednik Linhart graški list tožil. Čakajmo torej! Linhart govori neresnico, ker pravi, da ima „Štajerc“ 15.000 naročnikov. Zakaj vendar pišete take neresnice, ko morate vedeti, da je nam znano

pravo število naročnikov, ki ne dosega niti polovice od 15.000! Štajerski liberalci so začeli izdajati svoj list z naslovom „Narodni list“. Seveda v listu tudi „Našemu Domu“ posvetijo svojo pozornost ter pravijo, da niso sami frakarji v stranki, češ, saj vendar župan središki ni frakar. Gotovo ne, tudi par drugih ne, večina v novi čisti stranki pa jih je vendar le frakarjev. Dr. Kukovec je odvetniški koncipient, dr. Stiker je odvetniški koncipient, Stupica je notar, dr. Serbec je zdravnik, dr. Karba je zdravnik, dr. Dolar je profesor, Jošt je profesor — no, to vendar niso niti obrtniki niti kmetje, ampak gospodje, ki nosijo frake. „Narodni list“ pa postaja tudi smešen, ko se mogočno nad nami zareži: „Toda tudi prizanašali „Našemu Domu“ ne bomo, če bi se slučajno ne premislil glede zmerjanja. Potem naj se pa ne zvija, da smo narodnemu podjetju škodovali“. Aj frakarji, ni vam treba prizanašati, da bi našemu listu škodovali. Šlo je že več sovražnikov in bolj nevarnih mimo nas, a mi smo ostali. Mi ne poznamo strahu in se ne strašimo boja. Mladi in majhni smo, pa korajžni!

Mariborski Nemci so tako zagrizeni sovražniki vsega kar je slovensko, razna slovenskega denarja, da so prepovedali v Mariboru vsak slovenski napis. Tiskarni sv. Cirila se je minoli petek naznanilo, da mora takom 24 ur odstraniti slovenski napis, sicer ga bo dal mestni magistrat odstraniti po policiji. Do ponedeljka, ko zaključimo naš list, ga še pa niso odstranili, kajti tiskarna ne odzame slovenskega napisa, ampak se uda samo sili. Tu se zopet vidi tista preklicana „prijaznost“ in „prijateljstvo“ naših meščanov, o kateri vedno kvasi „Štajerc“. Za Boga, kaj je na poti mariborskim Nemcem ali boljše rečeno nemčurjem ta majhen slovenski napis na naši tiskarni! Gotovo zaradi tega napisa ne bo Maribor manj nemško oziroma nemčurško mesto, če ostane tako majhen slovenski napis. K takemu postopanju jih sili samo brezmejno sovraštvo teh meščanov do vsega kar je slovenskega. Slovenski kmet, tudi tebe ljubijo meščani tako kakor slovenske napise! Zato se ne daj varati od njihovega lista „Štajerca“!

Liberalna stranka pri delu. Nova liberalna stranka na Štajerskem se imenuje „narodna“ stranka. Pred kratkim je bila občinska volitev v Petrovčah in nevarnost za slovensko občino je bila velika. Toda od mlade „narodne“ stranke ni bilo ne duha ne sluha. To je stranka, ki „dela“!

Savinjčani! Neki slovenski list je prinesel vest, da se namerava ustanoviti v Petrovčah popolaoma nemška šola. Da bi bilo kaj takega v Savinjski dolini, v narodnih Petrovčah mogoče, zdi se nam neverjetno. Če se tudi najde tu in tam nerazsodnej, bode vendar število pametnih mož večje, da bodo zabranili tako narodno zlodejstvo. Zato pa, na noge slovenski močje petrovski, ne dopustite, da se Vaši otroci pomemurijo v nemški šoli, v kateri se ne bodo vrhutega nič naučili, ampak skrbite za Vašo slovensko šolo, ki poučuje vaše otroke tudi dovolj v nemščini, istotako pa jih tudi vzgoji v pošteno in vrle može in ne v brezčasne poturice.

Novo društvo. V Ragoznici pri Ptuj se je zadnje nedeljo dne 28. okt. t. l. ustanovilo „Kmetijsko bralno društvo“. Živelo v krogu naše nadebudne izobraževalne organizacije!

Dve kravi ukradeni. Posestnik Jožef Boršič iz Brezno Gorje na Hrvatskem je gual v sredo 24. m. m. na sejem v Maribor 2 kravi. Okoli poln 5. ure zjutraj je prišel do gostilne Wregg v Slivnici. Hotel je kravi nakrmiti, zato ju je privezal pred gostilno. Ko pride čez kakih 10 minut nazaj, ni bilo več krav. Vse iskanje je bilo zastoj. Ena krava je plavka, po hrbtu lisasta, 5 let stara, roga ima malo skupaj zavahana in na desnem očesu mrežo; druga je rdeče barve, 5 let stara in ima na koncu malo porezane roge. Obe kravi bi bili kmalo povrgli.

Iz Pohorja. Dolge zimske noči so že pred durmi, zdaj bomo imeli malo več priložnosti, si pogledati skozi celo leto dobljene časnike in se iz njih učiti mnogo koristnega za kmeta. Poglejmo si malo v „Naš Dom“, koliko shodov se je to leto vršilo, koliko se je podučevalo, kako se mora kmet ravhati, da bodo za njega boljši časi nastopili. Toda mi smo se jih malo udeležili, a v našo škodo, ker ne vemo, kako bi morali postopati, da bi se nam tolikokrat krivica ne godila. V „Našem Domu“ pa tudi najdemo mnogovrstne novice, kako se po širnem svetu godi. Mnogokrat se tudi graja preveliko pijančevanje. Poglejmo si pri nas samo eno gostilno, ki je tik šole! Gostilno in šola ima eden in isti človek. Kaj v šoli dela ne vemo, a v gostilni prodaja vsake vrste šnops in z njim ljudi napaja. Vkljub temu pa je celo v družbi, ki dela proti opojnim pijačam, posebno proti šnopsu. Če take osebe v družbo jemljejo, tedaj je boljše, da bi je ne bilo! O priložnosti še več!

Morje pri Framu. Pred mrzlo zimo si išče razna golazen zavetja; ni čuda toraj, da je tudi v našo vas prilazila neka pošast, katera išče sedaj med nami — naročnikov! Ta nebodigatreba je liberalni „Mladoslovenec“, ki se mu vidi v prvem hipu, da je z giftno krotko precej soroden. Ni dvoma, da bo vsakdo, ki ima še iskrico vere in poštenja, poslal to kugo mazaj, kod je izlazila. Proč s takimi strupenimi listi, ki nameravajo vzgojiti janičarje iz vernih Slovencev! Ti pa predragi naš prijatelj, junaki „Naš Dom“, se razširjaj med nami, ter nas bodri še nadalje za vzvišene ideale naše sv. vere in mile domovine: da dedov naših vredni sinu vsi ostanemo, — v zvestobi do Boga in slave se ne ganemo!

Morski.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Predragi mladeniči širom slovenske domovine! Bliza se nam zopet pusta zima s svojimi dolgimi mrzlimi nočmi. Tedaj se zbiramo tako radi okoli tople peči. Ravno v tem času imamo tako lepo priliko, da poživimo naša bralna društva in mladeniške zveze. Kaj more biti alajšega za mladeniča, kakor če si bistri duh s knjigami in se izobražuje, da se tako na pošten način pripravlja na poznejša leta. Oglejmo si mladeniča, kateri posedava po krémah cele noči, drugi dan je nesposoben za delo. Tak mladenič ne vzame nikdar kake dobre knjige ali kak pošten časopis v roke. Njemu je najljubši ptujski „Štajerc“, ker se zmiraj poteguje za šnopsarje, blati pa vse poštene može in mladeniče, kateri močejo v njegov izdajalski rog trobiti. Ali ni sramota za moža in mladeniča, kateri tak list kakor je ptujski „Štajerc“ v roke vzame? S tem pokaže, da je že zapustil pot poštenja, kajti mnogokrat je branje ničvrednega lista po-

vod vsakovrstnim hudobijam. Toraj mladenci, kličem Vam iz dna srca: pustite tak ničvreden list, kateri sramoti vero in napada naš narod! Podučite zapeljane in si prizadevajte, je spraviti zopet na pravo pot. Hvala Bogu, imamo ja dosti poštenih listov in knjig. Oklenimo se toraj bralnih društev. Posebno koristni so podučni tečaji. Pri našem bralnem društvu smo ga lansko zimo že imeli, pa smo prav iz srca hvaležni našemu duhovnemu voditelju za njihov požrtvovalen trud. S poštenim življenjem si postavimo temelj naši bodoči sreči. Pošteno knjigo in dober časopis v roke, „Štajerca“ pa v peč. To Vam kliče priprosti benediški mladenič!!

Sv. Jakob v Slov. gor. V kratkem bomo Jakobčani volili! Pred vsem se gre zato, kake može naj si volimo v obč. odbor! Vsak pameten volilec bo gotovo volil može, kojih nazore, dejanje in poštenost pozna, da bojo dobro gospodarili z občinskimi premoženjem. Saj imamo še boljše gospodarje tudi v občini n. pr. Peklar Matija, Peklar Dominik, Jager Alojz, Roškar Peter, Lorber Franc, Platajs, Jarc, Zinauer in drugi. Nikar pa ne verjamite nekaterim dosedanjim odbornikom „Štajercijancem“, kakor je Jaka Kramberger, ki se sam hvali, da ima samo „Štajerca“. No, te samohvale mu ni treba, saj ga njegovo obnašanje in govor razodeva. Vedno rad govori o nekih klerikalcih in o črnosuknežih. Drugi je Tone Šantl, ta dva že sedaj lazita po občini in lovita nevednežev, ter trosita cele košare obljub med volilce, da bi jih spravila na svojo stran. Šantl celo namerava zasesti obč. stolec. Bog nas varuj takega župana! Torej trezno, volilci, pazite na te ljudi! Tudi oče Kos, ogleda mrličev, je oblekel sukmo strastnega agitatorja. Tudi tega se ne prestrašite! Toj slavni „Štajerčevi“ trojici pošteno zabrusite, in jim pokažite duri, če vas pridejo nadlegovat. Ako boste to storili, potem morete upati kedaj na boljše ceste, radi katerih vedno tarnate! Toraj storite vsak svojo dolžnost ter napravimo našim „Štajercijancem“ privandrancem pošteno j... ezo.

Šmartno pri Slovenjgradu. Kakor že naznanjeno v predzadnji številki „Slov. Gospodarja“, vrši se dne 4. nov. ob 4. pop. velika veselica bralnega društva šmarskega v „Narodnem Domu“ v Slovenjgradu s sledečim sporedom. Spored: 1. Venček gorenjskih pesmi. Mešan zbor. Fr. Kimovec. 2. Domovini. Mešan zbor. Jak. Aljaž. 3. Na bregu. Moški zbor. Jak. Aljaž. 4. Mlinar in njegova hči. Zaloigra v petih dejanjih. 5. Pogovor z domom. Mešan zbor. Dr. Vinko Krek. 6. Le pevaj ptičica. Mešan zbor. Hrabroslov Volarič. 7. Sijaj solnce. Moški zbor. Fr. Ferjančič. Rojaki, ako hočete preživeti par veselih uric, pridite v nedeljo v Slovenjgradec. Mile pesmice bodo domele na vaša ušesa, pretresljiva zaloigra vas bo zanimala nadvse, in to tembolj, ker se vrši v srce segajoč prizor na pokopališču, kamor se itak sedaj o teh praznikih zatekajo naše misli. Železnična zveza je kaj ugodna od vseh strani, ne strašite se truda, poplačan bo bogato pri veselici. Naj bo „Narodni Dom“ 4. nov. natlačeno poln, naj bo živa priča, da narodna zavest v mislinjski dolini zmiraj napreduje in da je naše ljudstvo dovezetno za vse lepo in blago! Na veselo svidenje!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v korist je založila modna trgovina Engelbert Skušek v Ljubljani lične oklepe za

mali format naših družbinih vžigalic. Praktičnost teh oklepov bode vsakdo takoj uvidel, ako jih rabi: Žepi namreč se obvarujejo, da bi se umazali. Slovenci, sezajte po teh oklepih ter si jih nabavite; zahtevajte pa tudi, da jih imej vsaka tobakarna na prodaj.

Koroške novice.

Duhovniške vesti. Za knezoškofovega dvornega kaplana je imenovan č. g. Ivan Serajnik. — Za provizorja v Timenici je imenovan č. g. Janez Smodej. — V Prevalje pride za kaplana č. g. Janez Sekol. — Poverjeno je vodstvo dekanije Celovec mesto č. g. Martinu Kovaču, stolnemu župniku, ter vizitacija mestnih ljudskih šol in uršulinskega samostana. K dekaniji mesta Celovec od sedaj za naprej spadajo stolna župnija Sv. Petra in Pavla, mestna župnija Sv. Ilja, predmestna župnija Sv. Lovrenca in župnija St. Rupert pri Celovcu.

† **Dekan č. g. Simon Jucko.** V Žabnicah je dne 18. m. m. umrl vrl narodnjak in vzor duhovnika č. g. dekan Simon Jucko. Ž njim so izgubili koroški Slovenci kremenit značaj, ki je ob vsaki priliki zvesto izvrševal katoliško-narodna načela. Pokojni gospod dekan je bil med onimi, ki niso odobraval znani celovski sklep o neudeležbi koroških Slovencev na III. slovenskem katoliškem shodu. Pokojniku je za njegovo nemurno delo med Slovenci zagotovljen najčastnejši spomin. Pokojniku svetila večna luč, koroškim Slovincem pa daj Bog še mnogo tako jeklenotrdnih značajev!

Kot posadka ostane čez zimo tretji bataljon brambovskega pešpolka št. 4 v Smohorju v Ziljski dolini. V Celovcu sta samo prvi in drugi bataljon tega polka, katera pa spomladi zopet odideta na koroško-laško mejo.

Skrajna predrznost! Celovski občinski svet je 23. m. m. sprejel mujni predlog obč. svetnika Zierja in tovarišev, naj se na višjo poštno ravnateljstvo v Gradcu pritoži proti upeljavi dvojezičnih poštних tiskovin na Koroškem. To je vendar skrajna nemška predrznost. Na Koroškem ne bi smele biti v rabi dvojezične tiskovine, kjer je mnogo več Slovencev nego na Kranjskem Nemcev. Če dvojezičnih tiskovin na Koroškem ne bo, moramo zahtevati samoslovenske tiskovine na Kranjskem! Koroška slovenska županstva, ugovarjajte proti takemu postopanju celovškega obč. sveta!

Novo slovensko društvo namreč „Slovensko katol. izobraževalno društvo „Lipa“ za Velikovec in okolico“ se je ustanovilo v nedeljo dne 21. m. m. Pred kratkim so se ustanovila enaka društva v velikovski okolici v Doberlivasi, Škocijanu in Vovbrah, sedaj je pa prišla muha sama (Velikovec) na vrsto. K velikovškemu društvu je pristopilo takoj 50 udov. V odbor so bili izvoljeni č. gg.: Treiber Fr., župnik, in Dobrovc Jožef, kanonik, gg. Čarf J., kolar, Jak. Sl., sollicitator, Oraš L., posestnik, Lučovnik J., najemnik in Karpf P., krojaški mojster. Za zabavo so skrbeli izborni celovski tamburaši in pevci. Tako se probuja velikovska okolica. Kaj pa dela pliberški okraj?

Jim vendar preseda. Ravnateljstvo državne železnice v Beljaku je prestavilo pristava Oto Rösslerja radi službenih razmer v Waidhofen. Prestavili so ga radi njegovega hujskajočega nastopa proti katoliški cerkvi. V prostem času je bil vedno glavni

agitator za „svobodno šolo“ in „svobodni zakon“ in druge protikatoliške stvari ter se pridno vdeleževal zborovanj vsenemške stranke, katera stremi vedno po „svobodah“. Na višjem mestu je njegovo početje že presedalo ter so mu radi tega peroti malo postrigli. Strašno se pa nad tem hudujejo vsenemški listi ter groze, da bode Rössler prej politik in ljudski pisatelj postal, kakor da bi Beljak zapustil.

Celovec se podira, bi mislil človek, ako bere nemške liste, ki srdito pihajo, ker se dobe v glavnem mestu dvojezične koroške dežele dvojezične poštne nakaznice. Gospodje pri nemških listih morajo biti jako zabiti, da ne razumejo to, kar je samoobsebi umevno.

Umrl je 22. m. m. popoldne v Celovcu črevljarski mojster, hišni posestnik in svetovalec trgovske zbornice, Josip Grolč, oče nedavno umrlega učitelja verouka in svetnega duhovnika Grolča, v 60 letu starosti.

Novo ljudsko šolo bodo drugo leto pričeli staviti v Celovcu v Šentrupertskem predmestju, ker število šoloobveznih otrok vedno narašča.

Pobegnil je neki novinec Jakob Onderjaš od pešpolka št. 17. v Celovcu. Pobrisal jo je brez suknje in orožja.

Želje po mesu. Vlomiti je hotel dne 22. m. m. po polnoči neki mesarski pomočnik v mesnico mesarja Razpotnika v Celovcu. Te namere mu je pa preprečil stražnik, kateri je v tem času ravno mimo prišel ter ga je aretiral. Pri zaslišanju na stražnici je obstal, da je pred nekaj dnevi tudi vlomil v mesnico mesarja Kunstma, kateremu je dve kili mesa ukradel.

Kako nas psujejo nemški listi. „Kärntner Wochenblatt“ piše, da so Slovenci „gannari“ in obcestni roparji, ki so zreli za vasilice. Koroški Slovenci, odgovorite pošteno vašim klevetnikom in njihovim podrepnikom nemčurjem, kadar pridejo vam se prilizovat. Saj vendar niste tako globoko padli, da bi ubogali človeka, ki vas tako grdo psuje.

Nečuvna predrznost. V nedeljo dne 7. m. m. je izvršil blizu Örgovič neki doslužen vojak, ki se je peljal s popoldanskim vlakom iz Celovca proti Mariboru, vratolomen čin, ki nima para. Ko so namreč Örgoviški fantje spremili svoje tovariše, odhajajoče k vojakom, z vozom pevaje na kolodvor v Pliberk, jim je omenjeni „kolega“, precej vinjen, mahal s klobukom raz vlak v pozdrav. Nakrat mu klobuk nide iz rok in sfrči veselo v zrak. Mož pa nič ne pomišlja, odpre duri in skoči urno za klobukom, ko je bil vlak v najhujšem diru. Predrznost se vali nekaj časa po bregu nizdol, a glej, kmalu pobere svoje ude in odteče hitro, kakor je bil skočil, za omimi fanti v Šmihel, kjer se je še pozno v noč bahal s svojo „hrabrostjo“. Razun majhnih poškodb na glavi odnesel je čisto zdrave ude.

Velikovski Nemci so si v laseh. V „Kärntner Wochenblattu“ napada neki Nemec velikovškega župana Pinteritscha in celi odbor zaradi slabega mestnega gospodarstva. Če že začnejo Nemci sami javno nastopati proti županu, ki je bil dosedaj njihov ljubljeneec, potem mora že biti občinsko gospodarstvo res zelo slabo. Saj je znano, da Nemci skrbno prikrivajo svoje napake.

Odpad od katoliške vere. V Velikovecu je odpadel od katoliške vere znani pobijač oken na šentrupertski šoli Ferdinand Sam-

mer, pisarniški pomočnik pri c. kr. okr. sodišču. Morebiti ga katoliška vera ni mogla braniti pred pobljanjem okenj.

Društvo „Svobodna šola“ hočejo ustanoviti v Velikovu nemškutarji in socijalni demokrati, pri katerih je vera zasebna stvar. Slovenski okoličani, zapomnite si svoje prijatelje v mestu, kadar jim nosite denar in kadar pridejo k vam agitirat, češ, saj nimajo nič zoper vero.

Pogorelo je zadnjo nedeljo celo imetje kmetu Mučeku v Šmartnu pri Velikovu. Požarni brambovci so se silno neokretno obnašali. Seveda s samim hajlanjem se ne bodo naučili ognja gasiti.

Škocijan. V četrtek dne 24. okt. smo pri nas ob veliki deležbi ljudstva in v navzočnosti 9 duhovnikov pokopali vrlega kmeta Seb. Ražuna v Goreči vasi. Rajni je bil oče znanega vrlega gospoda M. Ražuna v Št. Jakobu v Rožu in povsod spoštovan. Zraven Pušnika počivaj le v miru, dragi Erjakov oče, saj sta si bila dobra slovenska prijatelja.

Delavske gibanje na Koroškem. Dne 7. oktobra t. l. se je vršilo v Št. Janžu pri p. d. Tišlarju zborovanje „Kršč. soc. pevskega in delavskega društva“ za Podsinjovas in okolico. Prišlo je na shod tudi častno zastopstvo bratskega društva iz Podlublja. G. Gostinčar iz Ljubljane je razlagal jasno in poljudno splošen program kršč. soc. delavske organizacije. Obravnaval je točko za točko; a vse to bo delavstvo doseglo le s pomočjo delavskih društev. Nato se je oglasil k besedi gosp. Fr. Čebulj, fužinski delavec iz Jesenic. Pripovedoval je, kakšne važnosti je strokovno društvo za fužinske delavce na Savi. Pred nekaterimi leti so delavce tam še topli, danes bi se pa že malo premislilo fužinsko vodstvo, predno bi se upalo s kakšnim delavcem le približno tako grdo postopati. Koliko krivic se je zabranilo, ve prav dobro društveni odbor, ki mora zmirom posredovati za svoje člane pri ravnateljstvu; mnogo dobrega se je že doseglo — vse s pomočjo strokovnega društva. Navdušeno je govoril preprost delavec iz lastne skušnje svojim tovarišem delavcem. Naše razmere na Bistrici so čisto enake, zato je treba tudi enakega sredstva — strokovno društvo. Glavnega pomena strokovne organizacije je njena obrambna moč, torej je edino primerno in pametno tudi za bistriško delavstvo strokovno društvo fužinskega delavstva. To zahteva potreba stanovske izobrazbe in obrambe proti katerikoli krivici od strani delodajalca. G. Prijatelj, kaplan na Jesenicah, je nam izročil pozdrave od bratskega jeseniškega društva ter je navduševal delavstvo k vztrajnosti pri nadaljevanju delavske organizacije. Tamburaši iz Slov. Plajberga, društveni moški zbor in pevski zbor podlubljskega delavskega društva so pa skrbeli za razvedrilo in zabavo med posameznimi govori. Srčna jim hvala!

Razne novice.

Kapica kraljice Lujize. Kralj Fridrik je bil zelo štedljiv. Ko je neki dan zagledal v sobi svoje žene Lujize lepo nočno čepico s čipkami ter izvedel, da je veljala štiri tolarje, je zaklical: „To je strašno drago!“ Vzel je čepico ter jo vrgel skozi okno, potem pa poklical starega invalida od garde ter mu rekel: „Ta gospa ima mnogo denarja. Naj ti podari toliko, kar je stala ona čepica.“ Kraljica je dala

stareni štiri tolarje ter mu rekla: „Ta gospod ima še več denarja, ker meče moje čepice skozi okno. Naj ti da dvakrat toliko, kakor sem ti dala jaz.“ In kralj je smeje segel v žep ter mu dal osem tolarjev.

Zakaj udari strela največkrat v polne pode? Po mnogem opazovanju se je prišlo do tega, da udarja strela le v polne pode in le zelo redkokdaj v prazne. Kanadski kmetje so splošno mnenja, da je prazen pod najvarnejše pribežališče med nevihto. V resnici je to mnenje kolikor-toliko upravičeno, akoravno ni popolnoma pravo. Razjasniti se da ta pojav jako priprosto. Ako je na podu sveže pokošeno seno, se to zelo razgreje. Obenem vzdiguje par, ki izpolni ves pod. Ta par, oziroma zračna mokrota, pa je dober prevodnik elektrike, zato mi čudno, če si izbere strela pot v zemljo najraje skozi polne pode.

11 let v gozdu. 12. dec. 1905 je bil obveščen župan v Scintrieru, nekoliko milj od Genefa v Švici, da se skriva po gozdu neka magična ženska. Nekaj časa so jo iskali, pa ker je niso našli takoj in ker ni nikogar nadlegovala, so opustili iskanje. Slednjič pa se je pritožil neki kmet, da je vzela hrano njegovim prašičem. Nato so jo zopet iskati in res našli, ko je spala v grmičevju. Podobna je bila bolj živali nego človeku. Ženske so jo oprale in oblekle. Končno se je dogladilo, da je ta ženska soproga nekega Niccolleta ter da je pred 11 leti izginila iz hiše. Reva ne govori in ne razume, kar jej pripovedujejo. Vseh 11 let je morala prebiti v gozdu, kakor se sodi po njenem fizičnem stanju. Sedaj jo imajo v bolnišnici St. Julien na francoski meji. Njen mož je umrl pred kratkim ter zapustil svoji ženi, ki je bila izginila, svoje precejšnje premoženje. Kaj jo je torej gnalo v gozd, bo težko izvedeti.

Zrakoplov. Neki grof Zeppelin se je trudil več let iznajti zrakoplov, s katerim bi se poljubno vozil po zraku in sicer tudi proti vetru. Mnogo poskusov se mu je ponesrečilo. Potrl se mu je zrakoplov, ki se skazal za nerabnega, in mož je moral začeti z novega. Te dni se je zopet vzdignil s pripravljenim zrakoplovom v Friderichshafenu ob Bodenskem jezeru. Grof je svoj zrakoplov poljubno vodil po zraku ter se je slednjič lepo in nepoškodovan vrnil nazaj. Poizkus se mu je torej posrečil. Zrakoplov je vozil s hitrostjo 42 kilometrov na uro. Grof Zeppelin je izdal skoraj vso svoje premoženje za dosedanje poizkuse in je sedaj navezan na dobrotnike, če hoče nadaljevati svoje delo.

Ne beri slabega berila. Pred porotno sodbo je stala nedavno v nekem belgijskem pokrajinskem mestecu 16 letna deklica, obsojena radi poskušenege umora. Deklica je bila enkrat čednostna, pobožna. Imela je namen stopiti v samostan. Tega pa ni hotel nikako dovoliti njen brezbožni oče. Poizkusil je vsa sredstva in posrečilo se mu je. Brezvestni oče je prinesel svoji hčerki raznih knjig. „Beri to“, jej reče, „to te bode raztreslo!“ Smehljajočega obraza gre mož k svoji ženi in ji pripoveduje: Dal sem hčerki neko berilo, da jo bo minilo za vedo veselje vstopiti v samostan. In res! hčerka je postala naenkrat drugačnega mišljenja in omadeževala je svojo dušo z raznimi pregrehami. S 16 letnimi leti je postala zločinka. Sodišče se je pri obsodbi oziralo na

olajševalne okoliščine, namreč na njeno mladost, in jo obsodilo samo na desetletno ječo. Starši, ne trpiti v svoji hiši nikdar brezverskih knjig in časopisov — med te spada dandanes skoro vse liberalno časopisje — ne prepustite, da bi vaši otroci prebirali tako berilo. Pregovor, ki velja o slabi tovaršiji, velja tudi o slabem berilu: Povej mi s kom obenuješ, in jaz ti povem, kdo si.

Svinja požrla otroka. V soboto 20. t. m. je prišla svinja v neki vasi pri Avolinu na Laškem v neko kmetisko hišo, kjer je spalo dva meseca staro dete v zibelci. Svinja je začela koj dete griziti, in ko so prišli domačini v hišo je svinja skoro celo dete razgrizla in požrla.

Raztopleni les. Nekemu francoskemu nadzorniku se je posrečilo rastopiti les. S stiskalnico močno stisnjeni les je močno razgrel v popolnoma zaprtem prostoru. Ker ni bilo zraka, ni mogel les zgoreti. Na ta način je dobila ohlajena tvarina črno barvo. Iznajdba je važna, ker ima na ta način dobljena tvarina razne lastnosti, ki so za praktično porabo velike važnosti. Ker je les slab prevodnik, se raztopljena tvarina rabi pri raznih električnih napravah za cene izolatorje; nadalje je neprodirna za vodo in nepristopna najhujšim kislinam. Glavna prednost raztopljenega lesu pa je, da se da vtisniti v poljubno obliko.

Grajska lipa.

Na nizkem holmu ob veliki cesti na Notranskem stoji lep grad, za poslopjem pa se razprostira velik vrt; a ob vrtni ograji raste stara, košata lipa.

Burno je bilo leto 1809. Ljudstvo je trepetalo in pričakovalo vsak dan Francozov, ki so se vedno bolj bližali naši meji. Kdor je imel kaj dragocenosti, poskril jih je v naglici, kajti vsakdo si je mislil sovražnike kot krute maslinike. Časih je bila ta sodba opravičena, a dostikrat tudi ne. Naposled pa so prišli.

Po prašni cesti so se premikali dan na dan novi oddelki, a v vasi pod gradom so postali, da si odpočijejo. Ta počitek se je zavlekel delj, kakor so mislili, kajti krog Ljubljane so se naši še branili.

General in še nekateri častniki si vzamejo stanovanje v gradu, in gospodar jih vsprejme kolikor moči prijazno, čeravno mu v srci niso bili posebno ljubi. Čul je, kako kruto so gospodarili po osvobojenih deželah, in bal se je za svoje imetje. Zato je spravil prejšnji dan vse svoje dragocenosti, potema mizne oprave in ves denar, kolikor mu ni bilo neobhodno potreba, v močen, z železom okovan zaboj. Nato pokliče dva služabnika, ki sta se mu zdela najbolj zanesljiva: Štefana in Antona.

Štefan je služil že oddavna v gradu. Znal se je klanjati in prilizovati; zato se je posebno gospej kmalu priljubil in je zadobil veliko oblast nad drugimi služabniki. Anton pa, četudi mlad, zdel se je graščaku pošten zaradi moškega vedenja in ker je rajši molčal, kakor govoril.

Gospodar ju torej pokliče v svojo sobo na večer pred prihodom Francozov. V pričo svoje žene jima razodeme, kaj namerava storiti.

„Glejta, časi so viharji, in sovražniki, pijani po tolikih zmagah, so že pod gradom in pričakujem jih vsako uro. Lahko se prigodi, da jim kaka neznatna stvar ne ugaja in potem se maščujejo, kakor se jim ljubi. Kdo jih more tožiti, če mi oplenijo

grad? ... Zatorej sem spravil vse, kar je najdragocenejšega, v ta zaboj, in skriti ga mislim na vrtu, dokler neljubi gostje ne odidejo. — Vi dva mi pomagata izkopati jamo, ali, kakor sama lahko izprevidita, molčati morata o tem, kakor grob ..."

"Dobro plačilo vama potem ne odide!" pristavi gospa.

Nato se odpravijo na vrt. Prav tik ograje izkopljejo jamo in položijo vanjo zaboj; potem zopet varno zakrijejo s prstjo, da ne bi mogel nikdo kaj sumiti.

To vam je bilo hrupa v gradu drugi dan: general je došel s svojimi častniki. Bil je visok človek plemenitega obraza, in takoj na prvi pogled se mu je videlo, da je nezmožen kake krutosti.

Njegovi sluge so se kmalu seznanili z graščakovimi. Posebeo Anton je rad sedel z njimi pri čaši vina, ker so ga zanimalo pripovedke o tujih krajih in ljutih bojih; poslušal je časih pozno v noč in zdelo se mu je, kakor bi sam stal na krvavem polju in se boril za domovino.

Štefan se je pa ravno zdaj nekako ogibal družine in videlo se mu je, kakor bi v teh kratkih dneh nenavadno sluhšal. Obraz mu je bil bolj bled in oči udrte. Kadarkoli se je slučajno sešel z generalom, klanjal se mu je do pasa in zagibal je z ustni, kakor bi hotel govoriti; a še se je premagoval. Naposled pa se uda. Ko se nekega večera sprehaja general po vrtu, priplazi se Štefan tihotapsko k njemu in pravi:

"Visokost, izdam Vam imenitno skrivnost, če hočete ..."

Vojaku se je studilo plazeče vedenje služabnikovo, zato ga hladno pogleda:

"No, kaj je?"

"Če mi obljubite sto cekinov, pokažem Vam, kje je velik zaklad, ki ga je zakopal naš gospod." Generala že zasrbi roka, da dá zausnico nesramnemu človeku; vendar se premisli in mu obljubi, da ga plača takoj, ko dobi zaklad. Štefan mu pokaže kraj, kjer leži zaboj, potem pa se splazi nazaj v grad.

Pri večerji pa pravi general nenadno: "Kako je to, da pri vas nimate srebrnih žlic in čaš? Saj jih imajo navadno po tako bogatih gradovih, kakor je vaš."

Gospodar odgovori v zadregi:

"Da, da, tudi pri nas jih imamo; ali, gospod general, časi so tako nemirni, in zato sem vse svoje dragocenosti ... odposlal ..."

"Odposlali ste jih?"

"Da, svojemu bratu na Dunaj ..."

Gospoj pa se takoj vzbudi sum, da je kdo izdal skrivnost. Na Štefana niti mislila ni, ker se ji je zdel preveč pošten, da bi bil v stanu, kaj tacega storiti. Pokliče ga celo k sebi in mu pove, kaj je prašal general pri večerji.

"No", pravi Štefan, "ne rekel bi dvakrat, da mi Anton blebetal o stvari. Saj je noč in dan pri generalovih služabnikih in popiva z njimi ... Milostljiva gospa, najboljša storite, če pošljete po vaškega sodnika, da ga izpraša; zakaj našemu gospodu se je priliznil in bi se mu znal izviti."

Kakor je svetoval, tako se je zgodilo. Gospa pregovori graščaka, da pošlje po sodnika. Ta pa je bil lahkovoren človek, ki se je vrh tega še Štefana bal, ker je vedel, koliko velja pri gospodi. Zato takoj obljubi zlobnemu služabniku, da spozna Antona krivim — kajti Štefan ga je hotel

odpraviti iz grada, ker ni mogel trpeti, da bi bil poleg njega še kdo drug ljubljence gospode.

Sodnik pride na skrivnem v grad in pripeljejo mu Antona. Ta se razljuti v svoji nedolžnosti in odgovarja sodniku precej robato in jezno, kajti užalilo ga je, da more gospodar o njem kaj tacega misliti. Zato reče sodnik graščaku in njegovi gospeji:

"Govoril je z menoj tako ošabno in tajil tako trdovratno, da sem popolnoma prepričan o njegovem izdajstvu. Svetujem vam torej, da ga takoj odpravite, sicer vam utegne storiti še kaj hujšega."

Graščak nekoliko premišljuje, potem pa pravi:

"Če ga kar tako zapodim v svet — Bog ve, znal bi se maščevati, ako je res tako izpriden, kakor mislite. Najboljše bo, da mu za ta čas preskrbim službo pri svojem prijatelju v mestu. Potem se bo pa že videlo, kaj in kako."

Drugo jutro na vse zgodaj odjaše Anton iz grada. Graščak pa mu da seboj pismo na svojega prijatelja ... Zdaj je bilo nekoliko časa vse mirno, in nihče ni pogrešal Antona, ker je bilo mogo služabnikov. Gospoda je po kosilu navadno še nekoliko posedela pri mizi. Pili so izvrstno vino iz grajske kleti in se pomenkovali o raznih stvarih. Tako pravi nekaj graščak:

"Moram Vam povedati, gospod general, da sem imel prej o vas Francozih vse drugačne misli. Nikdar bi se ne nadejal, da dobim v grad tako ljubega gosta in zagotovim Vas, da mi ostanejo ti dnevi vedno v prijetnem spominu."

"Gospod graščak, jaz bi pa rad, da bi se teh dnij ne spominjali samo Vi, ampak tudi Vaši potomci. Zato dovolite, da zasadi na Vaš vrt spominsko drevo ..."

"Saj res!" vzklikne gospa, "to bi bilo krasno, ko bi stal sredi našega vrta rožni grm ..."

"O milostljiva! sedanjí dnevi so hrupni, polni prevratov, in toraj rožam nič kaj prijazni ... Zasadiť hočem lipo, da vam bo dajala senco še v poznih letih ..."

Precej pošljejo v vas slugo, da prinese mlado lipo s koreninami, in se odpravijo vsi skupaj na vrt.

"Veste kaj", pravi general, "da ne bo preveč napoti, denimo jo kar tu sem tik ograje." Pokazal je na ono mesto, kjer so bile zakopane dragocenosti.

Graščak obledi in začne ugovarjati. Pravi, da misli ravno na tem mestu napraviti lopo, da sem malokdaj solnce posije, da tu ni za lipo nič kaj pripravna zemlja, a vse zaman; Francoz je trdovraten in ukaže dvema vojakoma, naj kopljeta jamo. Kmalu zadene motika na železo in z velikim naporom izvedejo težki zaboj iz zemlje ... Graščak vidi, da ne kaže dalje tajiti, zato pove generalu vse in ga prosi odpuščenja. "Kajti", zagotovi ga večkrat, "ko bi vedel, da dobim v goste tako častivrednega gospoda, ne bi skrival nikdar svojih dragocenosti."

Kaj pa Štefan?

Hotel je ubežati, ali general je ukazal vojakom, naj stražijo vse izhode. Zgrabijo nezvestega služabnika in ga pripeljejo k gospodi.

"Obljubil sem ti", pravi general, "da te plačam, kadar dobim zaklad; in jaz sem bil še vselej mož-beseda ... Na zaboj z njim, vojaki, in naštejte mu jih sto krepkih!"

Zaman je Štefan javkal in se zvijal, tudi graščakinja je zaman prosila zanj. Dobil jih je ravno sto, nič več in nič manj, potem pa so ga vrgli iz grada ... Graščak je dal spraviti svoje dragocenosti v gorenje sobe in nikdo izmed Francozov se jih ni dotaknil. Antona je še tisti dan poklical v službo nazaj in ga bogato obdaril za njegovo zvestobo.

Kjer pa je bil zakopan zaklad, zasadili so lipo, in se dandanašnji stoji tam in dela v vročih poletnih dneh hladno senco.

C



Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, posrečilo se mi je iznajti najboljšo sredstvo za rast las, t. j.

Kapilor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (luskine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončiča 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišić, lekarnar, Pakrac, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštним povzetjem.

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskine) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko navsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončiča 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišić, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštним povzetjem.

5-2

Škapulirje

svetega Duha, Srca Jezusovega, Brezmadežnega Spočetja in Karmelske Matere Božje

prodaja po nizki ceni

trgovina Cirilove tiskarne

v Mariboru, Koroška ulica štev. 5.

Usnje za podplate

kakor tudi vsakovratno drugo usnje, različnega kroja, priporoča po nizki ceni

Nikolaja Györeka nasled.

usnjarija, trgovina z usnjem in čevljarскими potrebščinami

Maribor, Grajski trg 5 nasproti gradu.

„Pri zvezdi“

MARIBOR, Gosposka ulica št. 11
Ant. I. Strohmaier

Moje cenjene odjemalce uljudno opozarjam, da sem že dobil **blago za zimo** v najlepših in najnovejših vzorcih.

Cene so najnižje.

Zimski loden v vseh barvah, 3-20 m, cela možka obleka samo	gld. 4-20
Zimsko moderno sukno v vseh barvah, 3-20 m, cela možka obleka samo	„ 5-40
Zimski kamgarn, moder in črn	„ 7-50
Zimski palmaston, moder, črn in rujav za zimske sukne, 1 meter	„ 1-90
Cajg za hlače, dvojne širokosti	„ 0-65
Sivo kariran loden 80 cm širok, cela obleka samo	„ 1-75
Zimski loden v vseh barvah 120 cm širok, cela obleka samo	„ 2-25
Sukno za žensko obleko, čista volna, 1 meter samo	„ 0-85
Pristen tirolski loden v vseh barvah, 120 cm širok, 1 meter samo	„ 1-10
Flanel barhet v vseh barvah za obleke, najnovejši vzorci, 1 meter	„ 0-25
Flanel barhet za spodnje kikle, 90 cm širok, 1 meter samo	„ 0-38
Flanel barhet za srajce, 75 cm širok	„ 0-18
Atlas barhet za bluže, 80 cm širok, 1 m	„ 0-42
Modri barhet za spodnje hlače, debel in močan, 1 meter samo	„ 0-26
Druk in perkal za domače obleke	„ 0-28
Oksford za srajce	„ 0-20
Vojaško platno	„ 0-19
Tkanina za vzglavnike in tuhante	„ 0-22

Pristen nanking za vzglavnike in tuhante 115 cm širok, za perje	gld. 0-38
Gradl za matrace, 120 cm širok	„ 0-48
Rumeno platno za rjuhe, 150 cm šir.	„ 0-48
Rumenk. platno za rjuhe, 150 cm šir.	„ 0-55
Atlas-satin odeje, dvakratne	„ 3-90
Cajg odeje, dvakratne	„ 2-70
Flanel odeje, dvakratne	„ 0-95
Koce za konje, 1 komad	„ 0-95
Zimske rokavice	„ 0-22
Spodnja krila iz flanela v vseh barvah	„ 0-85
Zimske nogavice za ženske, črne in raznobarvne	„ 0-24
Zimske nogavice za moške, črne in raznobarvne	„ 0-18
Robci za ogrniti, veliki, debeli	„ 2-50
Svileni in volnati šali v veliki izberi	
Spleteni robci od 90 kr. naprej	
Svileni robci „ 80 „ „	
Barhentni robci „ 20 „ „	
Triko Jägrove srajce; hrbet iz barhenta „ 58 „ „	
Triko srajce za turiste „ 75 „ „	
Triko srajce za ženske „ 70 „ „	
Triko hlače za ženske „ 55 „ „	
Hlače iz barhenta „ 42 „ „	
Slamnjače „ 95 „ „	

POZOR!!

Posebno opozarjam na mojo brezkonkurenčno zalogo izgotovljenih zimskih oblek, sukenj in havelokov.

Zimska štajerska obleka, dobro podšita in vatrana	gld. 11-50
Zimska moderna obleka, vatrana	„ 9-50
Zimske loden sukne	„ 3-90

Zimski havelok	gld. 8-50
Zimske štajerske obleke za dečke	„ 3-50
Zimske suknene hlače	„ 2-20
Zimske cajg hlače	„ 1-20

Bele likane srajce, ovratniki, kakor tudi vse **blago za podšive** v veliki izberi po zelo nizkih cenah. Vzorci se zaradi pomanjkanja časa ne pošiljajo.

Naročila se pošiljajo z obratno pošto po povzetju.

Istotako Vas vabi na točno in dobro postrežbo s spoštovanjem

Anton Robnik.

Ant. I. Strohmaier.